

AZ OLVASÁS ÉS SZÖVEGÉRTÉS SZÍNVONALA AZ ELEMITŐL AZ ÉRETTSÉGIIG

Pletl Rita

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

B2

Kulcsszavak: iskolai eredménymérés; olvasási és szövegértési képesség; tanulói teljesítmény, eloszlási mutató

Az előadásban bemutatom az erdélyi magyar anyanyelvű diákok olvasási és szövegértési képességének alakulását egy országos hatókörű eredménymérés alapján, amit a 2009–2010-es tanévben bonyolítottunk le. A mérés átfogta a közoktatás minden szakaszát, az elemit, az általános és a középiskolát. A vizsgálat szükségességét az indokolta, hogy nincsenek empirikus adataink az erdélyi magyar diákok szövegértési képességének színvonaláról. A vizsgálat időszerűségére két tényező is figyelmeztetett. Egyrészt az erdélyi magyar diákok sorra kimaradtak azokból a nemzetközi olvasási és szövegértési mérésekből, amelyekben Magyarország és Románia is részt vett; másrészt évről évre magasabb az évismétlők és a gyengén teljesítők aránya az általános, illetve a középiskolai záróvizsgán.

Bemutatom az eredménymérés tervezését, lebonyolítását, az adatok rendszerezésének és feldolgozásának szempontjait, majd az eredmények alapján általánosan jellemzem az olvasási és szövegértési képesség színvonalát iskolatípusok, régiók és településtípusok szerint. Esetünkben (kisebbségi helyzetben megvalósuló anyanyelvoktatás) kiemelten fontos a régió, az a nyelvi kulturális környezet, amelyben a tanuló nyelvi szocializációja kibontakozik, amelyben az iskola működik. Az eredmények ismertetésekor az országos átlagokra és a tanulói teljesítmények eloszlási mutatóira támaszkodom.